
Protokoll

Regionalt utvecklingsutskott

---

30 mars 2022

Regionalt utvecklingsutskotts protokoll

Plats och tid Dagö, Rådhuset Visborg, 30 mars 2022, klockan 09.00–15.00

Beslutande Fredrik Gradelius (C), tjug ersättare, §§ 17-21, 23-32.
Eva Nypelius (C), ordförande, Ordförande §§ 12-16, 22, 31-32.
Jesper Skalberg Karlsson (M), 1:e vice ordförande, Ordförande §§ 17-21, 23-30.
Meit Fohlin (S), 2:e vice ordförande
Stefan Nypelius (C)
Claes Nysell (L)
Saga Carlgren (V)
Håkan Ericsson (S), tjug ersättare

Ersättare

Övriga Peter Lindvall, regiondirektör, RSF
Helena Hagstedt, stadssekreterare, RSF
Stefan Persson, utvecklingsdirektör, RSF
Johann Malmström, näringslivsstrateg, RSF
Louise Hoffman Borgö, världsarvssamordnare, § 12
Gunnar Gustafsson, § 12
William Cöster, projektledare, RSF, § 14-15
Jonas Nilsson, strateg, RSF, § 14-15
Elin Lööf, strateg, RSF, § 16
Malena Bendelin, strateg, RSF, § 18-22
Karin Winsnes, strateg, RSF, § 22
Roland Engkvist, samordnare, RSF, § 29-30
Lina Holmgren, strateg, RSF, § 31
Sandra Larsson, strateg, RSF, § 32
Petra Thunegard Gråberg, strateg, RSF, § 32
Erik Bäckström, strateg, RSF, § 32
Stefaan de Maecker, enhetschef, RSF, § 16, 32

Datum för justering 2022-04-07

Paragrafer § 12–32

Underskrifter Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför signaturer.

Sekreterare Helena Hagstedt

Ordförande Eva Nypelius

Justerare Meit Fohlin

Justerare Håkan Ericsson

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionalt utvecklingsutskott
Sammanträdesdag	2022-03-30
Protokollet anslås	2022-04-08
Anslaget tas ned	2022-04-30
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

REGU § 12	Introduktion ny världsarvssamordnare	5
REGU § 13	Regional Digital Agenda för Gotland	6
REGU § 14	Genomförandeprogram för klimat, miljö och energi	8
REGU § 15	Genomförandeprogram för näringslivets förutsättningar och innovation 2022-2027	11
REGU § 16	Information. Genomförandeprogram social välfärd	14
REGU § 17	Indikatorer för uppföljning av effektmålen	15
REGU § 18	Information. Gotlands skogsstrategi – inriktning 2040	18
REGU § 19	Information. Fårösundstraktens lokala utvecklingsplan	20
REGU § 20	Arbetsmodell för landsbygdsutveckling	23
REGU § 21	Investeringsmedel till landsbygdsutveckling	26
REGU § 22	Fördelning av extra medel till stärkt sommarservice på Gotland	28
REGU § 23	Översyn av regional besöksnäringstrategi för Gotland	30
REGU § 24	Förstudie Node Gotland – Ansökan om medel för regionala tillväxtåtgärder	32
REGU § 25	Förstudie Omlandsprojekt – Ansökan om medel för regionala tillväxtåtgärder	33
REGU § 26	Redovisning av projektverksamhet 1:1-medel för 2022	34
REGU § 27	Remiss. Begäran om yttrande över förslag till aktualiserad Regional utvecklingsstrategi för Kalmar län, ”Klimat att växa i”	35
REGU § 28	Hansedagarna i Visby 2025	36
REGU § 29	Uppföljning av Region Gotlands internationella strategi 2021-2024 för verksamhetsåret 2021	37
REGU § 30	Information. Rapportering Internationell strategi 2020	41
REGU § 31	Rapportering villkorsbrev för 2021	42
REGU § 32	Fördjupning. Kompetensförsörjning och arbetsmarknad	44

REGU § 12   **Introduktion ny världsarvssamordnare**

Sammanfattning

Presentation av Louise Hoffman Borgö, världsarvssamordnare.

REGU § 13 Regional Digital Agenda för Gotland

Ärendenummer: RS 2014/722

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Regionfullmäktige mottager slutrapport.

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen mottar informationen.

Sammanfattning

Gotlands Regionala Digitala Agenda (RDA) fastställdes den 15 juni 2015 av Länsstyrelsen på Gotland och Region Gotland.

Syftet var att skapa en helhetsbild av prioriterade mål och aktiviteter med en strategi och handlingsplan för att på ett effektivt sätt ta tillvara digitaliseringens möjligheter i hela samhället.

Inför framtagandet skapades sju arbetsgrupper, med representanter för Länsstyrelsen, regionen, näringslivet, akademi, frivilligorganisationer och föreningar under ledning av respektive projektansvarig som bjöd in till öppna workshops där gruppernas brainstorming ledde fram till RDA.

I agendan presenterades 30 insatsområden med 76 konkreta delmål inom 7 strategiska områden.

Totalt har 57 (75%) av alla delmål slutförts. Inom 10 (13%) områden pågår arbetet. För 5 (6,5%) områden har arbetet ännu ej påbörjats.

Digitalisering är ett dynamiskt område varför 2 delmål har utgått då de saknar aktualitet. För att anpassa agendan till utvecklingen i samhället har 2 områden har lagts till.

Det är värt att notera att det mer omfattande området e-hälsa hade satt sin målbild till 2030 och det är här vi finner 3 av de pågående och 3 av de ännu ej påbörjade områdena.

Bedömning

Den ursprungligen tänkta uppföljningen av de olika regionala strategierna som skulle skett på nationell- respektive EU nivå kom aldrig till stånd. Nya satsningar på digitalisering tillkom i dess ställe.

Gotlands Regionala Digitala Agenda samlade många aktörer i hela samhället för att driva att ta ett samlat grepp kring hela Gotlands digitalisering.

Arbetet med att på ett effektivt sätt ta tillvara digitaliseringens möjligheter i hela samhället går vidare genom nya samhällssatsningar på ökad digitalisering

varför Regionfullmäktige i och med mottagandet av denna slutrapport kan besluta om att avsluta projektet Regional Digital Agenda för Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Av tjänsteskrivelse framgår följande beslutsmotivering:
regionstyrelsen mottar informationen och föreslår regionfullmäktige att besluta om att avsluta projektet.

Ordförande önskar omformulera beslutspunkten enligt följande:

Förslag till beslut

- Regionstyrelsen mottar informationen.

Regionstyrelsens förslag för beslut i regionfullmäktige

- Regionfullmäktige mottager slutrapport.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag tillsammans med egen ändring och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2021-10-27

Regionfullmäktige 2015-06-15, § 202

REGU § 14   Genomförandeprogram för klimat, miljö och energi

Ärendenummer: RS 2020/725

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Förslaget till genomförandeprogram för klimat, miljö- och energi 2022-2027 godkänns.

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att etablera ett regionalt samverkansråd för klimat, miljö- och energi, i relation till en regional samverkansstruktur, med syfte att underlätta genomförande av genomförandeprogrammen.

Sammanfattning

Genomförandeprogrammen för samhandling är en del av den regionala utvecklingsstrategins genomförande och bryter ner och konkretiserar de långsiktiga effektmålen 2040 till mål för 2027.

Förslaget till genomförandeprogram för klimat, miljö och energi följer prioriteringarna *Stärk tillgängligheten, Gå före i klimat- och energiomställningen, Säkra miljö och vatten* samt en del av *Skapa förutsättningar för byggande och bostadsförsörjning*. Programförslaget omfattar åtta mål till 2027 och 14 insatsområden. Målen bedöms peka i riktning mot effektmålen för 2040, vara utmanande, men samtidigt tydliga och uppföljningsbara. Insatsområdena bedöms överlag vara på rätt nivå, det vill säga de fokuserar samhandling och oftast den ”spets” som krävs för att åstadkomma en positionsförflyttning.

Tjänsteskrivelsen diskuterar avslutningsvis också frågan om genomförandeprogrammet för klimat, miljö och energi kan ersätta de tidigare programmen *Energi 2020 – Energiplan för Region Gotland* respektive *Miljöprogram för Region Gotland* (samt biogasstrategin). Förvaltningen föreslår regionstyrelsen att tills vidare inte föreslå regionfullmäktige att upphäva dessa dokument innan det nya styrkortet är antaget och tills förvaltningen har återkommit med ett förslag hur lagkraven kring energiplanen även fortsättningsvis ska kunna uppfyllas.

Bedömning

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att genomförandeprogrammet för klimat, miljö och energi bidrar till att Region Gotland uppfyller kraven enligt lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar, *att utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling och samordna insatser för genomförandet av strategin, samt att följa upp, låta utvärdera och*

Årligen till regeringen redovisa resultaten av arbetet av det regionala tillväxtarbetet. Region Gotland samordnar insatser för genomförande av den regionala utvecklingsstrategin samt följer upp det regionala utvecklingsarbetet med stöd av tre genomförandeprogram, varav detta program är ett.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att genomförandeprogrammet för klimat, miljö och energi kommer att bidra till god långsiktig ekonomisk utveckling på Gotland genom att programmets insatsområden driver näringsliv och offentlig sektor att ligga i framkant av miljö- och teknikutvecklingen, något som i allt högre grad även kommer vara en affärsmässig och ur rekryteringssynpunkt nödvändighet. Eftersom det inte finns fungerande ekonomiska modeller som fullt ut speglar miljökostnaden för dagens resursförbrukning, hänger dock beskrivningen av den ekonomiska utvecklingen på vilka system- och tidsgränser som väljs, liksom utformningen av lagar, regler och ekonomiska styrmedel.

3. Barnperspektiv

Genomförandeprogrammet för klimat, miljö och energi har inga insatser som specifikt har barn eller barns miljöer som målgrupp. Å andra sidan syftar så gott som alla insatser till att motverka den negativa utveckling som idag sker på klimat- och miljöområdet och därmed ge dagens barn och kommande generationer möjligheten till ett bra liv. De flesta ”vinster” som dagens insatser ger kommer med andra ord framtida generationer till gagn.

4. Jämställdhetsperspektiv

Genomförandeprogrammet för klimat, miljö och energi innehåller inga insatser som specifikt har utformats för att öka jämställdheten. Ett stabilt klimat och en natur med fungerande ekosystemtjänster är dock en grundförutsättning för att människor ska kunna forma sina liv som individer. Detta program syftar ytterst till att skapa dessa grundförutsättningar.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Merparten av de insatser som beskrivs i genomförandeprogrammet för klimat, miljö och energi handlar i någon form ytterst om naturresurser och hur dessa ska brukas, vilket kopplar insatserna mer till landsbygd än till stad. I och med det finns också målkonflikter inbyggda. Ett exempel är elektrifieringen och den förnybara elproduktionens arealbehov. Den typen av målkonflikter hanteras dock i RUS:ens geografiska uttryck i form av Region Gotlands översiktsplan.

6. Klimat- och miljöperspektiv

Klimat- och miljöperspektivet är programmets kärna. Insatserna är valda för att möjliggöra kraftsamlingar på klimat, miljö och energiområdet. Det som möjligtvis bör påpekas är att programmets fokus är att minska det gotländska

samhällets klimat- och miljöbelastning. Den andra stora samtida utmaningen, att anpassa samhället till den rådande klimatförändringen, speglas visserligen i ett antal insatser, men måste hanteras parallellt inom så gott som alla samhällets verksamheter.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av William Cöster, projektledare och Jonas Nilsson, ekostrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige. Antagande av Regional utvecklingsstrategi (RUS), 2021-02-22, § 4

Regionstyrelsen. Information. Genomförandeprogram för klimat, miljö och energi 2022-2027, 2021-09-29, § 259

Regionstyrelsen. Uppdrag om kommunal koldioxidbudget, 2019-06-12, § 216

Regionfullmäktige. Motion. Klimatnödläge, 2020-10-16, § 168

Stadgar för Föreningen Sveriges Ekokommuner, 2011

Förslag till Klimat-, miljö- och energiprogram för Gotland 2022-2027, 2022-03-14.

Regionstyrelseförvaltningen, Genomförandeprogram för klimat, miljö och energi, 2022-03-14

Skickas till

Länsstyrelsen i Gotlands län

Uppsala universitet Campus Gotland

Tillväxtverket

REGU § 15   **Genomförandeprogram för näringslivets förutsättningar och innovation 2022-2027**

Ärendenummer: RS 2020/827

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Förslaget till genomförandeprogram för näringslivets förutsättningar och innovation 2022-2027 godkänns.

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att se över sammansättning och arbetsformer för Tillväxtrådet, i relation till en regional samverkansstruktur med syfte att underlätta genomförande av genomförandeprogrammen.

Sammanfattning

Ett utkast till genomförandeprogram för näringslivets förutsättningar och innovation utgör beslutsunderlag. Programmet tar utgångspunkt i den regionala utvecklingsstrategin (RUS), Vårt Gotland 2040, som antogs av regionfullmäktige i februari 2021 (RF 2021-02-22 §4) och är ett av tre genomförandeprogram (övriga två är *Klimat, miljö och energi* samt *Social välfärd*).

Syftet med genomförandeprogrammen är att konkretisera vad som behöver göras på kort sikt för att nå de långsiktiga målen i Vårt Gotland 2040. Den första omgången genomförandeprogram (*Näringslivets förutsättningar och innovation* samt *Klimat, miljö och energi*) omfattar perioden 2022-2027.

Genomförandeprogram för näringslivets förutsättningar och innovation innehåller 16 mål och 25 insatsområden som är indelade utifrån följande prioriteringar i Vårt Gotland 2040: *stärk och utveckla näringslivet, stimulera innovation och förnyelse, utveckla attraktionskraften, säkra kompetensen, stärk tillgängligheten, skapa förutsättningar för byggande och bostadsförsörjning.*

Bedömning

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/ rättsligt perspektiv

Bedömningen är att genomförandeprogram för näringslivets förutsättningar och innovation bidrar till att Region Gotland uppfyller kraven enligt lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar, *att utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling och samordna insatser för genomförandet av strategin, samt att följa upp, låta utvärdera och årligen till regeringen redovisa resultaten av arbetet av det regionala tillväxtarbetet.* Region Gotland samordnar insatser för genomförande av den

regionala utvecklingsstrategin samt följer upp det regionala utvecklingsarbetet med stöd av tre genomförandeprogram, varav detta program är ett.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att genomförandeprogram för näringslivets förutsättningar och innovation bidrar till en hållbar utveckling på Gotland, vilket även avser en god ekonomisk utveckling och tillväxt.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att genomförandeprogram för näringslivets förutsättningar och innovation bidrar till att stärka arbetet för en hållbar utveckling på Gotland. Sett utifrån ett större perspektiv är den ekonomiska utvecklingen, både samhällets och individens, av vikt för barn och unga då det påverkar uppväxtvillkor och livschanser. En hållbar utveckling på Gotland är av största vikt för kommande generationer.

4. Jämställdhetsperspektiv

Jämställdhetsperspektivet är ett särskilt genomgående perspektiv i Vårt Gotland 2040. Jämställdhet en av de viktigaste drivkrafterna och en hävstång för Gotlands utvecklings, tillväxt- och innovationsförmåga.

Genomförandeprogram för näringslivets förutsättningar och innovation innehåller inga insatsområden som särskilt utformats för att öka jämställdheten, men mål i programmet, exempelvis ”Andel gymnasieexaminerade som påbörjat eftergymnasial utbildning inom 3 år efter gymnasiet ökar”, kan bidra till en ökad jämställdhet på längre sikt. Men för att uppnå detta behöver jämställdhetsperspektivet vara särskilt viktigt att beakta i genomförandet och utvärderingen av kommande insatser och mål.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att genomförandeprogrammet för näringslivets förutsättningar och innovation tar utgångspunkt i samhandling med aktörer över hela Gotland. I genomförandeprogram för näringslivets förutsättningar och innovation synliggörs det geografiska perspektivet och landsbygdssäkring särskilt under prioriteringen ”Utveckla attraktionskraften”.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att genomförandeprogrammet för näringslivets förutsättningar och innovation bidrar till en positiv utveckling för klimat och miljö. Näringslivet har en viktig roll i klimat- och energiomställningen och kan bidra till en positiv utveckling för vårt klimat och vår miljö. Detta syns särskilt i prioriteringen ”Stimulera innovation och förnyelse”. Prioriteringen tar sin utgångspunkt i *Strategi för smart specialisering i Gotlands län 2021-2027* (RS

2021/1148) där näringslivets energiomställning är identifierat som ett av Gotlands tre styrkeområden.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av William Cöster, projektledare och Jonas Nilsson, ekostrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

RS 2020/625, § 109, Uppdrag att revidera tillväxtprogrammet 2016-2020, 2020-04-29.

Regionfullmäktige § 4, 2021, Antagande av Regional utvecklingsstrategi (RUS). 2021-02-22

RS 2020/827. Information: Genomförandeprogram för Näringslivets förutsättningar och innovation. Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2021-08-25.

RS 2020/827. Information om utkast till genomförandeprogram för näringslivets förutsättningar och innovation. Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2021-10-27.

RS 2020/827. Genomförandeprogram för näringslivets förutsättningar och innovation. Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-01-19.

RS 2020/827. Genomförandeprogram för näringslivets förutsättningar och innovation.

Regionstyrelseförvaltningen 2020-03-14

Skickas till

Länsstyrelsen i Gotlands län
Uppsala universitet Campus Gotland
Tillväxtverket

REGU § 16   **Information. Genomförandeprogram social välfärd**

Ärendenummer: RS 2021/1184

Regionalt utvecklingsutskotts beslut

Informationen läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Genomförandeprogram för social välfärd är i en framtagandeprocess som planeras pågå under hela 2022. Framtagandet leds via enheten för social välfärd och görs i samverkan inom Region Gotland och med externa aktörer via externt forum för social välfärd. I det externa forumet, som övertogs från Länsstyrelsen hösten 2021, ingår organisationer från näringslivet, andra myndigheter och ideella- och idéburen sektor. Framtagandet sker i nära samråd/arbete med omställningsarbetet ”God och nära vård”.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Elin Löf, folkhälsostateg och Stefaan De Maecker, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2022-03-14

REGU § 17   Indikatorer för uppföljning av effektmålen

Ärendenummer: RS 2022/253

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Informationen godkänns.

Sammanfattning

Region Gotland ska, som regionalt utvecklingsansvarig aktör, följa utvecklingen i länet och analysera, följa upp och utvärdera det regionala utvecklingsarbetet i länet. Syftet med indikatorer för uppföljning av effektmålen i Vårt Gotland 2040 är att löpande följa utvecklingen i länet med sikte på 2040 och beslutade effektmål. Indikatorerna utgör en delmängd av den samlade uppföljningen. Det finns totalt 53 valda indikatorer till elva av tolv effektmål. Indikatorer för effektmålet *God beredskap och god förmåga att hantera samhällsstörningar* finns ännu inte framtagna utan kompletteras senare.

Indikatorerna har, på samma sätt som indikatorerna för målen i Region Gotlands styrkort, fastställts av regiondirektör. Fastställda indikatorer ses över årligen och möjlighet finns till revidering. Den regionala utvecklingsstrategin, Vårt Gotland 2040, ska enligt förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete ses över minst en gång mellan varje val. En sådan översyn kan innebära revideringar av mål och därmed även av indikatorer.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att urvalet av indikatorer väl speglar den önskade samhällsutveckling som uttrycks i effektmålen till 2040 och därmed väsentliga delar för en hållbar utveckling. Målen är breda och indikatorer kan endast ge en fingervisning av om utvecklingen går åt rätt håll. Den gemensamma analysen av uppföljningen av målen med stöd av indikatorerna är en väsentlig del för ett gemensamt lärande. Till det kommer uppföljning av regionalt utvecklingsarbete som tillsammans med andra variabler kommer påverka utvecklingen i länet mot effektmålen 2040.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/ rättsligt perspektiv

Bedömningen är att uppföljningen med stöd av dessa indikatorer bidrar till att Region Gotland uppfyller kraven enligt lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar och förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete, avseende att löpande göra en analys av de särskilda förutsättningarna för hållbar regional utveckling i länet och att följa upp samt utvärdera resultaten av det regionala utvecklingsarbetet.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att indikatorerna dels ger en god bild av såväl förutsättningarna för, som utfallet av, en god ekonomisk utveckling på Gotland. Indikatorerna är valda för att på ett kostnadseffektivt sätt kunna hämta aktuell statistik. Att utveckla formerna för gemensam analys och kommunikation om resultatet innebär en ambitionshöjning sett till tidigare arbetsformer, men är nödvändigt för att uppfylla den samordnande rollen som regionalt utvecklingsansvarig aktör.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att det finns indikatorer som belyser barns situation, framför allt avseende de något äldre barnen. Det är indikatorer för effektmålen *En god, jämlik och jämställd hälsa, En trygg och attraktiv livsmiljö med goda uppväxtvillkor, God utbildningsnivå och goda förutsättningar för livslångt lärande* och *En inkluderande arbetsmarknad där kompetensen möter behoven*. Till exempel för elever i årskurs 9 avseende alkoholkonsumtion, trygghet i skolan och behörighet till yrkesprogram. Andra indikatorer är barn och unga mellan 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, fullföljd gymnasieexamen inom 4 år, unga mellan 17-24 år som varken arbetar eller studerar, etablering på arbetsmarknaden eller studier 2 år efter gymnasieutbildning. Vidare visar indikatorn om anmälda misshandelsbrott mot kvinnor i nära relationer även på barns uppväxtvillkor.

Sett i ett större perspektiv är indikatorer om den ekonomiska utvecklingen, både samhällets och individens, av vikt för barn och unga då det påverkar uppväxtvillkor och livschanser. Indikatorerna som visar hur väl Gotland klarar klimatomställning och miljö är av största vikt för kommande generationer och därmed ur ett barnperspektiv.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att kravet på att statistiken ska redovisas med kön som övergripande indelningsgrund, om det inte finns särskilda skäl mot detta, är grundläggande för att belysa jämställdhetsperspektivet. Jämställdhet behöver tas vidare i analysen av uppföljningen.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att det för merparten av indikatorerna är svårt att få statistik nedbruten på den geografiska nivå som behövs för att kunna visa på utvecklingen på Gotland sett till olika landsbygder på ön. Däremot är frågeställningarna för att utveckla det geografiska perspektivet av största vikt i den gemensamma analys som Region Gotland och övriga gotländska utvecklingsaktörer behöver göra utifrån resultatet av uppföljningen.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att urvalet indikatorer kring växthusgasutsläpp och energi kan ge den övergripande bild som behövs av utvecklingen, när de redovisas på det

sätt som avses, dvs. uppdelat per sektorer. Länsstyrelsens uppföljning av nationella miljömål samt även klimat och energi är ett viktigt komplement i uppföljningen av utvecklingen på Gotland. En faktor att beakta är att statistiken avseende utsläpp av växthusgaser bygger på nationella utsläpp fördelade regionalt, vilket behöver tas med i analysen.

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse (RS 2018/1237) 2021-05-19, underlag till regionala utvecklingsutskottet 2021-06-02 § 45
Tjänsteskrivelse (RS 2022/583) 2022-03-14

Skickas till

Länsstyrelsen
Uppsala universitet Campus Gotland

REGU § 18   **Information. Gotlands skogsstrategi – inriktning 2040**

Ärendenummer: RS 2020/535

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Informationen är mottagen och läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Alla Sveriges län arbetar med regionala skogsstrategier eller skogsprogram för att utifrån regionala förutsättningar bidra till det nationella skogsprogrammets vision ”Skogen, det gröna guldets, ska bidra med jobb och hållbar tillväxt i hela landet samt till utvecklingen av en växande bioekonomi”.

Gotland tog under 2019-2020 fram en regional skogsstrategi som tar riktning mot 2040. Arbetet sker i samverkan mellan det offentliga, näringen, ideella organisationer och akademien. Syftet med arbetet har varit att bland de skogliga intressenterna på Gotland förankra en gemensam strategisk inriktning för hur Gotlands skogar på olika sätt ska kunna bidra till en hållbar regional utveckling.

Under 2021 inkluderade genomförandet av skogsstrategin aktiviteter inom ramen för återväxt, viltförvaltning/skador, skydd och skötsel, skogens mångbruk samt ökad lokal förädling. Evenemanget ”Skogens dag” har också genomförts som en del i implementeringen av strategin

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att en väl förankrad gemensam strategisk inriktning för hur Gotlands skogar på olika sätt ska kunna bidra till en hållbar regional utveckling är av stor betydelse den regionala utvecklingen.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att en väl förankrad gemensam strategisk inriktning för hur Gotlands skogar på olika sätt ska kunna bidra till en hållbar regional utveckling är av stor betydelse den regionala utvecklingen.

Möjligheterna och utvecklingen inom ramen för skogen, skogsägandet och skogens produkter har en stor bredd och kan återfinnas inom följande prioriteringar och effektmål i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040:

Prioriteringar Vårt Gotland 2040	Effektmål 2040
Gå före i klimat- och energiomställningen	
Stimulera innovation och förnyelse	5. Ett klimatneutralt Gotland
Stärk och utveckla näringslivet	6. Ett energisystem baserat på förnybar energi
Säkra miljö- och vatten	7. Säkrad tillgång till vatten av god kvalitet och kvantitet
Utveckla attraktionskraften	8. Hållbara kretslopp
	9. Säkrad biologisk mångfald
	10. God konkurrenskraft och tillväxt i näringslivet

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Länsstyrelsen Gotland - Regional skogsstrategi med inriktning mot 2040.

Regionstyrelseförvaltningen 2022-02-25

REGU § 19 Information. Fårösundstraktens lokala utvecklingsplan

Ärendenummer: RS 2022/409

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Informationen är mottagen och läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Att arbeta med en lokal utvecklingsprocess/plan handlar om att genomföra ett strategiskt arbete med fokus utveckling på en specifik och avgränsad plats. Utvecklingsplanens upplägg utgår från en trestegsmodell, nuläge - vision och målbild – insatsplan/handlingsplan.

Den lokala utvecklingsplanen för Fårösund/Fårösundstrakten är en produkt av dialogmöten som har bedrivits genom Region Gotlands försorg samt möten i bygden som hållits under perioden 2018-2022.

I den lokala utvecklingsplanen beskriver bygden sitt läge efter tre perspektiv på attraktionskraft, leva & bo, etablera & utveckla och besöka & uppleva.

Utvecklingsplanen identifierar att bygden framåt ska fortsätta att tillfredsställa alla grundläggande behov som finns för boende, arbete och företagande. Det omfattar trygghet, offentlig och kommersiell service samt rimlig praktisk bekvämlighet och något extra som får hjärtat att klappa lite fortare hos den som just fått en relation till platsen. Fårösundstrakten ska symbolisera livskvalitet och platsen kopplas samman med främjad hälsa. Det fortsätter att ske genom liv i samklang med hav och skön natur.

I visionen lyfts att Fårösundstrakten ska vara känd som en modern och framåtseende plats som ligger i framkant när det gäller hållbar teknik, innovativa lösningar för energi och livsmedelsförsörjning och som ett centrum för kulturella och kreativa näringar.

Vision: Fårösundstrakten berättas om som platsen där gammal som ung finner mening i livet. Platsen som ger anledning att leva; där man känner att livet är värdefullt.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att ett lokalt arbete med att stimulera och stärka engagemanget och utvecklingskraften i bygden är av stor betydelse för en hållbar regional utveckling. Att bygder arbetar systematiskt med lokala utvecklingsplaner och/eller smarta landsbygdsstrategier som metod för att hantera lokala utvecklingssträvanden är en viktig del i ett långsiktigt och systematiskt arbete med landsbygdsutveckling och leder till stärkta bygder.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att ett lokalt arbete med att stimulera och stärka engagemanget och utvecklingskraften i bygden är av stor betydelse för en hållbar regional utveckling.

Att bygder arbetar systematiskt med lokala utvecklingsplaner och/eller smarta landsbygdsstrategier som metod för att hantera lokala utvecklingssträvanden är en viktig del i ett långsiktigt och systematiskt arbete med landsbygdsutveckling och leder till stärkta bygder.

Bygdens lokala utvecklingsplan dockas i arbete inom ramen för Region Gotlands Arbetsmodell för landsbygdsutveckling.

För Region Gotland är det värdefullt med en aktör som tar ansvar för att samla bygden i gemensamma och övergripande frågor, föreningen Fårösunds utveckling (tidigare Utveckling Norra Gotland) är en sådan.

I december 2021 beviljas föreningen Fårösunds utveckling 900 000 kronor från Region Gotland som en del av ett åtgärds paket kopplat till återstart efter Coronapandemin. Medlen ska gå till att i samverkan med andra utvecklingsaktörer i bygden stärka platsutveckling, attraktionskraft och det systematiska och strategiska utvecklingsarbetet i bygden.

Möjligheterna och utvecklingen inom ramen landsbygdsutveckling/platsutveckling har en stor bredd och kan återfinnas inom följande prioriteringar och effektmål i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040:

Prioriteringar Vårt Gotland 2040	Effektmål 2040
Gå före i klimat- och energiomställningen	
Stimulera innovation och förnyelse	1. En god, jämlik och jämställd hälsa.
Stärk och utveckla näringslivet	2. En trygg och attraktiv livsmiljö med goda uppväxtvillkor.
Utveckla attraktionskraften	4. God utbildningsnivå och goda förutsättningar för livslångt lärande
Främja hälsa, delaktighet och trygghet.	5. Ett klimatneutralt Gotland.
Utveckla kulturen och ta tillvara kulturmiljöerna.	6. Ett energisystem baserat på förnybar energi
Stärk tillgängligheten.	
Skapa förutsättningar för byggande och bostadsförsörjning.	10. God konkurrenskraft och tillväxt i näringslivet.

	11. En inkluderande arbetsmarknad där kompetensen möter behoven 12. God tillgänglighet och hållbara kommunikationer
--	--

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, strateg, regionstyrelseförvaltningen. Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Signerad avsiktsförklaring mellan Region Gotland och föreningen Fårösundstraktens utveckling.

Bilaga 2. Fårösundstraktens lokala utvecklingsplan.

Bilaga 3. Information om beslut om extra åtgärd till Fårösund med anledning av 2021 års ekonomiska resultat – återstart efter Coronapandemin.

Regionsstyrelseförvaltningen 2022-02-25

Skickas till

Föreningen Fårösunds Utveckling

REGU § 20 Arbetsmodell för landsbygdsutveckling

Ärendenummer: RS 2021/1455

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Arbetsmodellen för landsbygdsutveckling antas som styrande dokument för Region Gotlands fortsatta utvecklingsarbete enligt målen i regionala utvecklingsstrategin – Vårt Gotland 2040 genomgående perspektiv ”Hela Gotland - land och stad tillsammans”.

Sammanfattning

Föreliggande arbete är ett resultat av beslut i regionstyrelsen (RS 2018/783) som uppdrog åt regionstyrelseförvaltningen att ta fram en arbetsmodell för Region Gotlands fortsatta arbete med landsbygders utveckling.

Region Gotland tar till skillnad mot många andra kommuner inte fram ett separat *Landsbygdsprogram* eller *Landsbygdsstrategi*. Istället integreras landsbygdsperspektivet i genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin - Vårt Gotland 2040. Det sker med stöd av insatser inom de tre genomförandeprogrammen, Översiktsplanen (ÖP), regionalt serviceprogram (RSP), Leaders lokala utvecklingsstrategi samt med stöd av verktygen inom ramen för denna arbetsmodell.

Syftet med arbetsmodell för landsbygdsutveckling är att utveckla Region Gotlands arbetsformer för att långsiktigt och systematiskt arbeta med landsbygdsutveckling.

Det övergripande målet för Region Gotlands arbetsmodell för landsbygdsutveckling är att bidra till en hållbar landsbygdsutveckling.

Arbetsmodellen består av fyra verktyg; Landsbygdsperspektivet i arbetet med hållbarhetsintegrering, Forum för landsbygdsutveckling, Förbättringsdialog och Lokala utvecklingsplaner.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att arbetsmodellen bidrar till att stärka synergier mellan politikområdena Landsbygdspolitik – Näringspolitik - Hållbar regional utvecklingspolitik. När det gäller landsbygdspolitik specifikt så är modellen ett sätt att bryta ner hur Region Gotland ska arbeta för livskraftiga landsbygder.

Arbetsmodellen bidrar med en struktur för Region Gotlands arbete för landsbygders utveckling med utgångspunkt i det regionala utvecklingsuppdraget och dess verktyg samt den genomförandekraft som finns i den kommunala organisationen.

Arbetsättet kommer att bidra till att stimulera och stärka engagemanget och utvecklingskraften i Gotlands alla bygder och att fortsätta arbeta för en hållbar platsutveckling över hela ön.

Insatsen ligger i linje med de övergripande målen i regional utvecklingsstrategi för Gotland - Vårt Gotland 2040. Ett av utvecklingsstrategins genomgående perspektiv är "Hela Gotland- land och stad tillsammans", som beskrivs: "*Den regionala utvecklingsstrategin syftar till att skapa utvecklingskraft på hela Gotland. Möjligheterna att leva, bo och verka ska vara goda på hela Gotland, i alla socknar. En positiv tillväxt och utveckling av landsbygderna i samspel med Visby och övriga tätorter är viktigt för en långsiktig hållbar utveckling av Gotland.*"

Möjligheterna och utvecklingen inom ramen för arbetsmodell för landsbygdsutveckling har en stor bredd och kan återfinnas inom följande prioriteringar och effektmål i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040:

Prioriteringar Vårt Gotland 2040	Effektmål 2040
Utveckla attraktionskraften	
Gå före i klimat- och energiomställningen	2. En trygg och attraktiv livsmiljö med goda uppväxtvillkor.
Stimulera innovation och förnyelse	
Stärk och utveckla näringslivet	10. God konkurrenskraft och tillväxt i näringslivet
Säkra kompetensen.	
Främja hälsa, delaktighet och trygghet.	
Skapa förutsättningar för byggande och bostadsförsörjning.	

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, strateg, regionstyrelseförvaltningen. Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

- Bilaga 1. Arbetsmodell för landsbygdsutveckling
- Bilaga 2. Definition och geografisk avgränsning
- Bilaga 3. Ordlista
- Bilaga 4. Historiska perspektiv
- Bilaga 5. Utvecklingsaktörer
- Bilaga 6. Befolkningsutveckling 2010-2020
- Bilaga 7. Vägledning från Sveriges lantbruksuniversitet

Bilaga 8. Tekniska nämndens AU: TN 2021/4312
Bilaga 9. Teknikförvaltningen tjänsteskrivelse
Regionstyrelseförvaltningen 2022-03-02

REGU § 21   Investeringsmedel till landsbygdsutveckling

Ärendenummer: RS 2020/183

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Under perioden 2018-2024 avsätter Region Gotland, 2 miljoner kronor per år i investeringsmedel till landsbygdsutveckling. Dessa medel ska användas till att investera i Region Gotlands egendom runt om på Gotland. Insatserna handlar om att stärka lokal attraktionskraft och hållbar platsutveckling i Gotlands serviceorter. Regionstyrelsen överlämnar beställning och budget till tekniska nämnden för genomförande.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att satsa på trygga och attraktiva aktivitetsytor och mötesplatser i den offentliga miljön som möjliggör möten mellan generationer är en viktig del i satsning på hållbara livsmiljöer.

Att bidra till ökad rörelse och fysisk aktivitet en grund för välmående och förebyggande arbete när det gäller god hälsa för alla. Att skapa utökad trygghet för alla i publika miljöer och öka det sociala deltagandet i den offentliga miljön är av vikt för att minska upplevd ensamhet. Att fokusera på aktivitetsplatser och mötesplatser där alla kan mötas på lika villkor är av betydelse i det arbete med att skapa hållbara livsmiljöer över hela Gotland.

Möjligheterna och utvecklingen inom ramen för insatserna återfinns i prioriteringar och effektmål i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040:

Prioriteringar Vårt Gotland 2040	Effektmål 2040
Gå före i klimat- och energiomställningen	En god, jämlik och jämställd hälsa.
Stimulera innovation och förnyelse	En trygg och attraktiv livsmiljö med goda uppväxtvillkor.
Stärk och utveckla näringslivet	Ett klimatneutralt Gotland
Säkra miljö- och vatten	Hållbara kretslopp
Utveckla attraktionskraften	Säkrad biologisk mångfald
Främja hälsa, delaktighet och trygghet.	God konkurrenskraft och tillväxt i näringslivet

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordföranden föreslår att regionalt utvecklingsutskott överlämnar ärendet till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ordföranden ställer proposition på eget förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2022-03-02

REGU § 22 Fördelning av extra medel till stärkt sommarservice på Gotland

Ärendenummer: RS 2022/478

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen godkänner förslag till beslut på fördelning av extra medel till stärkt sommarservice på Gotland.
- Åtgärder för stärkt sommarservice skall utvärderas och återrapporteras under hösten 2022.

Sammanfattning

Extra medel, totalt 1,1 miljoner kronor till ”Sommarservice” – stärkt service på välbesökta platser fördelas och betalas ut enligt följande;

Fårö och Fårösundstrakten 225 000

Mottagare: Nätverket Fårö bygderåd

Hemse med omnejd 200 000

Mottagare: Knutpunkt Hemse utveckling AB och Hemse Företagarförening i samverkan

Storsudret 150 000

Mottagare: Företagarföreningen Hoburgs Näringslivs Intresseförening

Östergarnslandet och Ljugarn 150 000

Mottagare: Utvecklingsbolaget Nygarn utveckling AB och Ljusa udden AB

Klintetrakten (Inkluderar Tofta och Gnisvärd) 150 000

Mottagare: Föreningen Klintetraktens framtid

Slite med omnejd 150 000

Mottagare: Företagarföreningen Slite intresseförening

Romatrakten 75 000

Mottagare: Företagarföreningen Roma intresseförening

Extra medel, totalt 400 000 kronor till kommunikation fördelas enligt följande;

Kommunikation riktad till besökare och gotlänningar 400 000

Code of Conduct

Extra medel, totalt 500 000 kronor till Turistbyrån fördelas enligt följande;

Turistbyrån 500 000

Utökade öppettider samt närvaro på kryssningskajen

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att förslaget till fördelning av extra medel till stärkt sommarservice på Gotland är väl motiverat utifrån de behov och effekter som ett ökat besöksstryck har inneburit. Insatserna sammantaget möjliggör för en mer hållbar sommarsäsong för både besökare och boende på Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, strateg, och Karin Winsnes, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Jesper Skalberg Karlsson (M) yrkar att åtgärder för stärkt sommarservice skall utvärderas och återrapporeras till regionstyrelsen under hösten 2022.

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med tillägg och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2022-03-17

REGU § 23   Översyn av regional besöksnäringstrategi för Gotland

Ärendenummer: RS 2022/455

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Informationen godkänns.
- Översyn och revidering av regional besöksnäringstrategi ska genomföras.

Sammanfattning

Den nu gällande regionala besöksnäringstrategin för Gotland antogs 2019-02-25. Strategin har två horisonter för det kommande arbetet. 2022 ska arbetet ha nått en nivå där Gotland är moget för att på ett hållbart sätt utvecklas framåt. 2027 är målbilden att Gotland ska upplevas som norra Europas mest hållbara och attraktiva resmål.

Gotlands besöksnäring AB (Gotlands förenade besöksnäring, GFB) företrädare för besöksnäringen har fått i uppdrag att implementera strategin. Implementeringen är avgörande för att utveckla sektorn och skapa stärkta förutsättningar för hållbar utveckling inom näringen. En handlingsplan kopplad till besöksnäringstrategin togs fram 2020.

Under kommande tvåårs-period ska besöksnäringstrategin ses över. Detta mot bakgrund av regeringens nyligen framtagna nationella strategi för hållbar turism och besöksnäring samt den under 2021 antagna regionala utvecklingsstrategin och utifrån den påverkan vi ser att Covid-pandemin kommer att leda till framöver.

Pandemin har påverkat resandet i stor omfattning och förändrat förutsättningarna för genomförandet av besöksnäringstrategin. Det handlar både om tidshorisont och inriktning. Med anledning av pandemin har även implementeringsarbetet förlängts med två år 2022-01-01 – 2024-02-29.

Arbetet med översynen av den regionala besöksnäringstrategin för Gotland påbörjades i februari och ska pågå under 2022. Tidsplanen är utformad så att beslut i regionstyrelsen samt i regionfullmäktige möjliggörs under vår/sommar 2023.

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden föreslår att regionstyrelseförvaltningen, utifrån de synpunkter som regionalt utvecklingsutskott lämnat, att ärendet kompletteras med en beslutspunkt om att en översyn och revidering av regional besöksnäringstrategi ska genomföras.

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med tillägg och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag
Regionstyrelseförvaltningen 2022-03-14

REGU § 24 Förstudie Node Gotland – Ansökan om medel för regionala tillväxtåtgärder

Ärendenummer: RS 2022/237

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Region Gotland medfinansierar Science Park Gotland projektet "Förstudie Node Gotland" med 50 procent av projektets faktiska kostnader, sammanlagt högst 399 980 kronor ur 2022 års anslag 1:1, regionala tillväxtåtgärder.
- Beslutet avser perioden 2022-04-19 till 2022-09-16. Slutredovisning ska ha inkommit till Region Gotland senast 2022-10-31.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Meit Fohlin (S) inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Målet med förstudien är att få underbyggd kunskap om förutsättningar och behov av en arena inom energi- och klimatomställningen där teknik, affärsmodeller och regelverk kan testas. Arbetet kommer att ske genom dialog, intervjuer och skrivbordsundersökning och utföras av två projektmedarbetare under ledning av en projektledare. Dialog och intervjuer med SMF på Gotland inom framför allt industri, transport, jordbruk och bebyggelse kommer att ske under förstudien. Vid projektavslut kommer det finnas fördjupad kunskap kring förutsättningar och behov för en arena inom energi- och klimatomställningen som kommer att ligga till grund för ett möjligt genomförandeprojekt.

Ärendets behandling under mötet

På grund av jäv deltar inte Meit Fohlin (S) inte i handläggningen av ärendet. Håkan Ericsson (S) väljs som justerare för aktuell paragraf.

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2021-10-27

Förstudie Node Gotland - Ansökan om medel för regionala tillväxtåtgärder inkommen 2022-02-08.

Regionstyrelseförvaltningen 2022-03-07

REGU § 25 Förstudie Omlandsprojekt – Ansökan om medel för regionala tillväxtåtgärder

Ärendenummer: RS 2022/360

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Region Gotland medfinansierar projektet "Förstudie Omlandsprojekt" med 50 procent av projektets faktiska kostnader, sammanlagt högst 350 000 kronor ur 2022 års anslag 1:1, regionala tillväxtåtgärder.
- Beslutet avser perioden 2022-04-01 till 2022-12-31. Slutredovisning ska ha inkommit till Region Gotland senast 2023-01-31.

Sammanfattning

Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Länsstyrelsen i Gotlands län och Region Gotland samarbetar kring bildandet av en nationalpark i Bästeträskområdet på norra Gotland, där Region Gotland representerar medborgarna och det regionala utvecklingsperspektivet. Eftersom en stor del av den service som behövs för besökare kommer att ligga i området utanför den planerade nationalparken, i omlandet, har Region Gotland parallellt med bildandet av nationalparken undersökt förutsättningarna för att genomföra ett omlandsprojekt. Med utgångspunkt av det vill Förstudie Omlandsprojekt ta del av hur andra omlandsprojekt har jobbat med boende, företagare och verksamheter i nationalparkens närhet liksom destinationsutveckling.

Målet med Förstudie Omlandsprojekt och dess omvärldsbevakning är att undersöka om det finns intresse och behov bland aktörer av ett genomförandeprojekt för omlandet och det större området runt Bästeträsk, dvs norra Gotland. Detta sker genom intervjuer och en uppdatering av den kartläggning som gjorts över de som bor och verkar i omlandet med omnejd; allt från entreprenörer, utvecklingsbolag, lantbrukare och föreningar till kyrkan. De boende och verksamma i omlandet är centrala för bildandet av nationalparken och därigenom för Förstudie Omlandsprojekt.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förstudie Omlandsprojekt - Ansökan om medel för regionala tillväxtåtgärder inkommen 2022-03-07.

Regionstyrelseförvaltningen 2022-03-11

REGU § 26 Redovisning av projektverksamhet 1:1- medel för 2022

Ärendenummer: RS 2022/71

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Informationen godkänns.

Sammanfattning

Projektportföljen består av 24 projekt till ett värde av drygt 45 mkr.

Projektportföljen fördelar sig enligt följande (antal projekt inom parentes):

RUA (3)	7,7 %
Stimulera innovation och förnyelse (11)	52,3 %
Stärk tillgängligheten (3)	17,9 %
Säkra kompetensen (1)	0,8 %
Utveckla attraktionskraften (1)	3,8 %
Stärk och utveckla näringslivet (4)	9,5 %
Utveckla kulturen och ta tillvara kulturmiljöerna (1)	3,5 %

Företagsstöd utgör 4,5 % av portföljen.

Utnyttjandet av anslaget ligger på ca 47 mkr av 70 mkr. Enligt den indikativa fördelningen av medel för de tre smart specialiseringsområdena samt Rua-projekt kan man konstatera att besöksnärlingsprojekt utgör 22,1 % av projektportföljen, dvs 7,1% högre än beslutad fördelning. I prioriteringen mat och livsmedel utgörs bara 3,6% av portföljen och i näringslivets energiomställning mindre än 1%. Rua-projekt utgör 7,7% av portföljen mot önskade 10%.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2022-03-14

REGU § 27   **Remiss. Begäran om yttrande över förslag till aktualiserad Regional utvecklingsstrategi för Kalmar län, "Klimat att växa i"**

Ärendenummer: RS 2021/1859

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen lämnar yttrande över förslag till aktualiserad Regional utvecklingsstrategi för Kalmar län enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning

Region Kalmar län har gett Region Gotland möjlighet att lämna synpunkter på förslag till aktualiserad regional utvecklingsstrategi för Kalmar län. Remisstiden löper t o m 31 mars 2021. Ett preliminärt yttrande skickas efter sammanträde i regionala utvecklingsutskottet den 30 mars, med reservation för att regionstyrelsen behandlar yttrandet den 26 april.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Remiss. Begäran om yttrande över förslag till aktualiserad Regional utvecklingsstrategi för Kalmar län, Klimat att växa i. Inkom 2021-12-21.
Remissversion Regional utvecklingsstrategi Kalmar län 2030.pdf
(regionkalmar.se)
Regionstyrelseförvaltningen 2022-03-14

Skickas till

Region Kalmar län, registrator@regionkalmar.se

REGU § 28 Hansedagarna i Visby 2025

Ärendenummer: RS 2022/388

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen godkänner datum för genomförandet av Hansedagarna 2025 till 5-8 juni 2025.

Sammanfattning

I november 2021 beslutade regionstyrelsen att Region Gotland skall åta sig värdskapet av Hansedagarna år 2025.

I Hanseföreningens riktlinjer framgår att evenemanget skall genomföras under maj eller juni månad. För detta har nuvarande projektledare med stöd av personer med erfarenhet av evenemang, kommersiella möten, kongresser samt hotellverksamhet analyserat lämplig tidpunkt utifrån Gotlands förutsättningar samt eftertraktade perioder utifrån olika typer av besökare.

Utgångspunkten har varit att ej konkurrera med efterfrågade perioder för kommersiella möten eller andra planerade evenemang, samt att Gotland skall vara redo genom viss del av de säsongsanställda skall vara på plats och därmed ökad servicenivå p.g.a. högre bemanning.

Resultatet av möten och förda diskussioner är att regionstyrelseförvaltningen föreslår datum för genomförandet till 5 – 8 juni 2025.

Beslutat datum skall även förankras hos Hanseföreningen. Därtill behövs logi- och möteskapacitet säkras samt genom Länsstyrelsen bjuda in representanter från Hovet.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att förslaget datum är väl förankrat med näringslivet och är det mest lämpliga för genomförande. Förslagen helg möjliggör också att gotlänningen till större utsträckning har möjlighet att vara en del av evenemanget då fredagen är helgdag.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) ställer sig skeptisk till genomförandet av Hansedagarna 2025.

Meit Fohlin (S) lämnar medskick om en mer jämställd representation till Hansedagarna.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2020-03-28

REGU § 29   **Uppföljning av Region Gotlands internationella strategi 2021-2024 för verksamhetsåret 2021**

Ärendenummer: RS 2022/335

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Informationen godkänns.

Sammanfattning

Internationell strategi för Region Gotland 2021-2024, här benämnd Strategin, antogs av regionfullmäktige den 21 juni 2021, RF § 101. Strategins syfte är att bidra till att uppnå målen i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040, som är en strategi för en långsiktig hållbar regional utveckling för Gotland, och att ge ramar för Region Gotlands samtliga nämnder och förvaltningar att integrera det internationella arbetet i sina verksamheter. Målen är att främja internationellt utbyte för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling och tillväxt på Gotland, samt att utveckla Region Gotlands verksamheter. Därtill ska Region Gotlands internationella arbete bidra till demokratisk utveckling på lokal och regional nivå i andra länder. Det internationella arbetet bedrivs i förvaltningarnas verksamheter, med fokus på ökad nytta i verksamheterna och för gotlänningarna, extern finansiering med projektmedel, kompetens, kulturell förståelse, samt en förstärkt position av varumärket Gotland.

Enligt Strategin ska det internationella arbetet årligen redovisas i nämndens verksamhetsberättelse. I instruktionen ombeds förvaltningarna åiterrapportera vilka EU-finansierade och andra internationella projekt de har bedrivit under året, samt övrigt internationellt arbete, verksamhetsrelaterade effekter och resultat av det internationella arbetet.

Mer än 2 år av global pandemi har påverkat allt internationellt samarbete. Förvaltningar och nämnder har anpassat sig genom att använda digitala kanaler eller pausat de internationella utbytena och projektverksamheterna. Förvaltningarnas EU-finansierade projekt har och också påverkats men har i de flesta fall kunnat fortlöpa.

Det aktuella internationella läget gör det svårt att bedöma förutsättningar för internationella samarbeten i och utanför Europa. Emellertid kan 2022 bli ett år av omstart. Det sammanfaller med programstart med utlysningar i ny programperiod för EU:s Fonder och program perioden 2022-2027. Det sammanfaller med genomförandeprogrammen för regional utvecklingsstrategi Vårt Gotland 2040. Det sammanfaller även med publiceringen av OECD Territorial Review Gotland.

Bedömning

Samtliga förvaltningarna och nämnder bedriver EU-finansierade projekt eller andra internationella projekt. Förvaltningarna omvärldsbevakar utifrån sina olika verksamhetsområden och använder då SKR eller de i Strategin prioriterade internationella nätverken. Intensitet och omfattning varierar i det internationella arbetet mellan förvaltningarna. Det alla förvaltningar har gemensamt är att 2021 var, liksom föregående verksamhetsår, ett år som präglades av pandemin. Det har framförallt påverkat möjligheten till internationella utbyten, i synnerhet möjligheten att mötas fysiskt. En del internationella samarbeten har därför legat nere eller så har de enbart bedrivits digitalt. Digitala kontakter har till viss del kompenserat för uteblivna fysiska möten, och i vissa fall medfört ökade kontaktytor.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen omvärldsbevakar EU-frågor kring hälsa via SKR:s pressmeddelanden och publikationer. HSF bedriver sedan 2020 i samarbete med bland andra Uppsala Universitet Innovation och Science Park Gotland projektet Innovationssystem Gotland. Projektet finansieras av den europeiska regionala utvecklingsfonden i Småland och Öarna. Projektet syftar till att ta tillvara medarbetarnas idéer med innovationspotential.

Regionstyrelseförvaltningen bedriver flera EU-finansierade projekt och även ett samarbete med Berislav i Ukraina med finansiellt stöd av ICLD. Det senare projektet har under 2021 varit vilande till följd av pandemin. Regionstyrelseförvaltningen använder de prioriterade internationella nätverken för att inhämta kunskaper och analys som används i det regionala utvecklingsarbetet och för remisser och ståndpunkter. Aktiviteter i de internationella nätverk där Regionstyrelseförvaltningen är verksam har digitaliserats.

Samhällsbyggnadsförvaltningen omvärldsbevakar och genomför kollegialt utbyte i nätverket Union of Baltic Cities, Planning Cities Commission. Under 2021 avslutade Samhällsbyggnadsförvaltningen även ett uppmärksammat EU-finansierat projekt, DiSa – Digital samhällsbyggnad. Internationellt har förvaltningen presenterat resultaten av projektet vid två internationella sammanhang: Östersjöforums årliga konferens inom ramen för ett UBC-seminarium, samt vid ett av Miljödepartementet arrangerat evenemang, Smart City Seden, i Kina.

Socialförvaltningen använder sig av externa projektmedel från den regionala europeiska socialfonden i Småland och Öarna för att öka medarbetarnas digitala kompetens. Projektet DigITal Äldreomsorg har uppmärksammat nationellt och internationellt, och finns nu med i en europeisk plattform online för innovativa metoder och modeller inom yrkesutbildning som heter The DIGITLAL SKILLS MAP.

Teknikförvaltningen leder det stora utvecklingsprojektet Digital Dialog som finansieras med EU-medel via Tillväxtverket och Region Gotland. Region

Gotlands resa mot en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess fortsätter genom projektet Digital dialog. Det tar vid där DiSa-projektet slutade och fokus ligger på att göra det lätt att göra rätt för medborgare i såväl ärendehantering som i medskapande.

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen är den förvaltning vars verksamheter sedan lång tid arbetar internationellt och flera skolor på Gotland har internationella kontakter och samarbeten. UAF bedriver även EU-finansierade projekt och projekt med finansiering från ICLD. Det finns även ett integrerat jämställdhetsperspektiv i flera av samarbetena. Merparten av de internationella utbytena inom utbildningsverksamheterna har bedrivits digitalt eller pausats i väntan på att pandemins restriktioner ska upphöra. Det bedrivs internationella aktiviteter på alla nivåer i utbildningsverksamheterna. Gotlands folkhögskola har flera internationella samarbetspartners, bland annat i Indien. Wisbygymnasiet har ett omfattande utbyte inom Europa. Klinteskolan och Terra Nova har utbyten med skolor i Zambia respektive Sudan. Inom förskolan pågår ett projekt som finansieras av Europeiska socialfonden, Framtiden barnskötare i fokus, syftande till att säkerställa en långsiktig kompetensförsörjning och att rusta medarbetare inom sin nuvarande anställning. Inom arbetslivsverksamheten har det ICLD-finansierade utbytesprojektet med Kibaha bedrivits digitalt.

Sammantaget bidrar det internationella arbetet som Region Gotlands förvaltningar redovisar till måluppfyllelse enligt de prioriteringar som finns i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040, i synnerhet till:

- Främja hälsa, delaktighet och trygghet
- Säkra kompetensen
- Gå före i klimat- och energiomställningen
- Stimulera innovation och förnyelse
- Utveckla attraktionskraften

Regionstyrelseförvaltningen samlade bedömning är att det pågår ett arbete i enlighet med den internationella strategin 2021-2024 i samtliga förvaltningar, om än med olika intensitet, inriktning och omfattning. Till följd av pandemin är det gångna året inte representativt för det internationella arbetet, men likväl upprätthåller förvaltningarna sina internationella kontakter digitalt.

Regionstyrelseförvaltningen har tidigare konstaterat att det finns behov i samtliga förvaltningar av hjälp och vägledning kring att ansöka, driva och rapportera EU-finansierade projekt och andra internationella projekt som finansieras med externa medel. Likaså finns behov av mer vägledning till förvaltningarna för att arbeta mer med att länka internationellt arbete till genomförande av regionala strategier, samt behov av mer information och kunskaper om hållbarhetsarbete.

Under 2021 tog förvaltningarna inom ramen för Regin Gotlands internationella nätverk gemensamt fram en kortfattad och handlingsinriktad instruktion för internationellt arbete, *Internationalisering – så kan ni göra!* (bilaga). Instruktionen är tänkt att kombineras med en dialog mellan förvaltningsledningar, verksamhetsansvariga, Region Gotland internationella kontaktperson från respektive förvaltning och projekt- och finansieringsteamet vid regionstyrelseförvaltningen. Projekt- och finansieringsteamet erbjuder förvaltningarna med start våren 2022 även en projektskola, som även vänder sig till deltagare från regionala aktörer på Gotland.

Arbetet med internationellt arbete skulle kunna tjäna på en ytterligare förstärkt samordning med genomförandeprogrammen av den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040, med Finansieringsplan för hållbar regional utveckling, samt med Strategi för smart specialisering i Gotlands län 2021 – 2027.

Ytterligare pågående strategiska arbeten som kan komma att påverka det internationella arbetet i Region Gotland är OECD Territorial Review, som blir klart våren 2022, samt uppdraget Styrmodell för Region Gotland kopplad till Gotlands regionala utvecklingsstrategi, RS 2020/1324.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Roland Engkvist, samordnare, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga Internationell strategi för Region Gotland 2021 – 2024, RS 2020/1254

Bilaga Internationalisering – så kan ni göra!

Samtliga svar från nämnderna

Regionstyrelseförvaltningen 2022-03-30

REGU § 30   **Information. Rapportering Internationell strategi 2020**

Ärendenummer: RS 2020/160

Regionalt utvecklingsutskotts beslut

Informationen läggs till handlingarna.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Roland Engkvist, samordnare, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

REGU § 31   Rapportering villkorsbrev för 2021

Ärendenummer: RS 2021/10

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Informationen mottages och läggs till handlingarna.
-

Sammanfattning

Region Gotland ska samordna utvecklingsinsatser för genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin (Vårt Gotland 2040), följa upp, låta utvärdera och årligen redovisa resultaten av det regionala tillväxt- och utvecklingsarbetet till regeringen.

Åtterrapporeringen 2021 är den första med utgångspunkt i den nya nationella strategin och Vårt Gotland 2040. De större förändringarna för årets rapportering ligger i linje med ett stärkt fokus på hållbar regional utveckling. Arbetet med hållbarhetsintegrering och Agenda 2030 samt det territoriella perspektivet.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att 2021 års åtterrapporering speglar kommande års förväntningar och ökade krav med utgångspunkt i stärkt fokus på resultat och på hållbarhet. Vilket ställer ökade krav på regionstyrelseförvaltningen i termer av verksamhetsutveckling.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att 2021 års åtterrapporering speglar kommande års förväntningar och ökade krav med utgångspunkt i stärkt fokus på resultat och på hållbarhet. Det bekräftas också av 2022 års villkorsbrev.

Bedömning är att detta ställer ökade krav på regionstyrelseförvaltningen avseende verksamhetsutveckling i följande delar.

- Samordna formerna för verksamhetsplanering med formerna för åtterrapporering så långt som möjligt
- Samordna verksamhetsberättelse och åtterrapporering i relevanta delar samt:
- Utveckla arbetsformer för att följa upp faktiska resultat av avdelningens arbete (direkt eller indirekt) i termer av såväl prestationer (vad som genomförts) samt faktiska och förväntade effekter av dessa prestationer – samt att använda det som grund för rapportering.
- Utveckla hanteringen av anslag 1.1. Uppföljning och utvärdering av resultaten av projektverksamheten och vad som ska rapporteras när (exempelvis årets beslutade, resultat av beslutade år x samt avslutade/slutrapportering).

- Utveckla arbetsformer/processer för uppföljning, utvärdering och gemensamt lärandet enligt kommande plan för uppföljning, utvärdering och lärande.
- Utveckla gemensam syn på samverkan och samråd, utveckla hur och vad vi ska återrapportera i relation till prioriteringar i Vårt Gotland 2040 liksom förmågan att synliggöra vad som fungerar bra, utmaningar och framgångsfaktorer.
- Utveckla hållbarhetsarbetet genom att:
  - Utveckla arbetsformer för hållbarhetssäkring av insatser i relation till mål för en hållbar utveckling enligt Vårt Gotland 2040 (effektmål och agenda 2030-mål). Samt för att synliggöra mål- och intressekonflikter mellan olika mål och föra upp dem för diskussion och i beslutsunderlag.
  - Utveckla/avgränsa arbetet med hållbarhetssäkring och målkonflikter med stöd av utarbetade riktlinjer för hållbarhetsintegrering utifrån de genomgående perspektiven i vårt Gotland 2040.
- Årligen tillstålla REGU återrapporteringen godkännande inför rapporteringen till regeringen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lina Holmgren, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Återrapportering av regionalt utvecklingsarbete 2021 tillstånd
Näringsdepartementet 2021-02-18 i enlighet med villkorsbeslut för 2021.
Regionstyrelseförvaltningen 2022-03-10

REGU § 32   **Fördjupning. Kompetensförsörjning och arbetsmarknad**

Ärendenummer: RS 2022/439

Regionalt utvecklingsutskotts beslut

Informationen läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Inför en fördjupad dialog så har två case skrivits fram med frågeställningar samt underlag för inläsning på centrala begrepp inom arbetsmarknad. Även ett medskick utifrån den nya digitala processen för inskrivning vid arbetslöshet och dess eventuella konsekvenser för Region Gotlands verksamheter tas också upp. Statistik över arbetslöshet och försörjningsstöd bifogas.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Sandra Larsson, Erik Bäckström och Petra Thunegard Gråberg.

Regionalt utvecklingsutskott informeras om följande:

- Case och reflektionsfrågor
- Statistik arbetslöshet och försörjningsstöd
- Ny process för inskrivning av arbetssökande
- Förklaringar av begrepp

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2022-03-10